O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • E-mail: Info@xs.uz • 2008 йил 8 ноябрь, № 218 (4628) Шанба

БОШ МАҚСАД — АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИ

Тиббиёт соҳасида ўтказилаётган ислоҳотлар ана шундай эзгу ниятга йўналтирилган

Мамлакатимиз соғлиқни сақлаш тизимида изчиллик билан амалга оширилаётган ислоҳотлардан кўзланган мақсад инсон, унинг манфаатларига хизмат қилишдир. Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан амалга оширилаётган ушбу эзгу ва хайрли ишлар миллатни янада соғломлаштириш ғоясининг асосини ташкил қилади. Зеро, юртимиз тиббиёт тизимида босқичма-босқич ҳаётга татбиқ этиб келинаётган кенг қамровли ислоҳотлар ҳар жиҳатдан баркамол авлодни вояга етказиш, миллатимизнинг янада соғлом бўлишидек улуғвор мақсадларга йўналтирилган.

Яширишнинг ҳожати йўқ, авваллари қишлоқларимизда мунғайибгина турадиган эски шифохоналарни кўравериб кўзимиз ўрганиб кетган эди. У пайтларда тиббиёт ходимининг ҳозиргидек замонавий шарт-шароитларда, эътибору имтиёз ва имкониятдан баҳраманд ҳолда илҳомланиб ишлаши қаёқда эди, дейсиз.

Эртага — Тиббиёт ходимлари куни

Мустақиллик шарофати билан мамлакатимизда аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш, тиббий хизмат сифатини тубдан юксалтириш борасида салмоқли натижаларга эришилди. Айниқса, давлатимиз раҳбарининг 1998 йилдаги Фармони билан Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишнинг 1999-2005 йилларга мўлжалланган Давлат дастури қабул қилиниши соҳада ўтказилаётган ислоҳотларнинг янада чуқурлашувига, шифокор меҳнати қадр топишига олиб келди. Бугун биз чексиз фахр билан айтишимиз мумкинки, тиббий хизматнинг миллий моделини босқичма-босқич шакллантириб бориш вазифаси қўйилган ушбу стратегик аҳамиятли ҳужжатнинг ҳаётга татбиқ этилгани ҳавас қилса арзигулик муваффақиятларга эришишимизни таъминлади.

Бинобарин, бирламчи тиббий хизмат тизимини тубдан яхшилаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, ихтисослаштирилган марказлар ҳамда соҳада янги — шошилинч тиббий хизмат тизимини ташкил қилиш, кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, фармацевтика соҳасини ривожлантириш каби йўналишларда салмоқли ютуқлар қўлга киритилди. Шаҳару қишлоқларда бир-биридан кўркам, гўзал, замонавий даволаш муассасалари ва тиббий марказлар қад ростлади. Очиғи, энг мураккаб ва ноёб жарроҳлик ишини ҳам амалга ошириш имконини берувчи бундай муассасаларда фаолият кўрсатиш ҳар бир шифокорга ғурур бағишлаши тайин.

(Давоми 2-бетда).

БОЛГАРИЯ ПРЕЗИДЕНТИ — САМАРҚАНДДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов таклифига биноан мамлакатимизга ташриф буюрган Болгария Республикаси Президенти Георги Парванов 7 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Шавкат Мирзиёев ҳамроҳлигида Самарқанд шаҳрига келди.

Болгария Президенти Самарқанднинг тарихий обидалари, диққатга сазовор жойларини томоша қилди. Амир Темур мақбараси, Регистон мажмуи ва Улуғбек расадхонаси билан танишди. Олий мартабали меҳмонга ушбу обидаларнинг яратилиш тарихи, Мовароуннаҳрда қадимий шаҳарсозлик, илм-фан ва ҳунармандлик ривожи ҳақида маълумот берилди. Г. Парванов Сиёб деҳқон бозорида ҳам бўлди. Миллий ҳунармандлик буюмлари ва санъат асарларини кўздан кечирди.

Болгария раҳбари мустақиллик йилларида Президент Ислом Каримов раҳнамолигида Ўзбекистонда, унинг тарихий шаҳарлари, жумладан, Самарқандда амалга оширилган тиклаш, таъмирлаш ва қуриш, миллий-маданий меросни асраб-авайлаш ва келгуси авлодларга етказиш борасида амалга оширилаётган кенг кўламли ишларга юксак баҳо берди.

Шу куни Самарқанд ва Пловдив шаҳарлари ўртасида шериклик алоқалари ўрнатиш тўғрисидаги ҳужжат имзоланди.

Ғолиб ҲАСАНОВ,
ЎзА мухбири.

СОҒЛОМ РАҚОБАТ — ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТ ОМИЛИ

Мамлакатимизда Президент Ислом Каримов раҳнамолигида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар юртимиз равнақи, халқимиз фаровонлигини янада оширишга хизмат қилмоқда. Ушбу жараёнда иқтисодиёт ривожининг муҳим шартларидан бири бўлган монополизм кўринишларига қарши кураш ва рақобат муҳитини шакллантириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилаётгани ўзининг юксак самараларини бермоқда.

Мамлакатимизда бу борада амалга оширилаётган изчил сиёсат туфайли сўнгги ўн йил мобайнида монополист корхоналар сони 3,5 баробар, монопол маҳсулотлар тури эса 26 баробар қисқарди. 2004-2007 йиллар давомида ялпи ички маҳсулотнинг умумий ҳажмида монопол маҳсулотлар улуши 26 фоиздан 21 фоизга тушди.

Тўлақонли бозор инфратузилмасини шакллантириш, соғлом рақобат муҳитини вужудга келтириш туфайли тадбиркорлик ва кичик бизнес субъектлари сони ҳамда уларнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши йил сайин ортиб бормоқда. Жорий йилнинг ўтган тўққиз ойи якунларига кўра, ялпи ички маҳсулотда кичик бизнес салмоғи ўтган йилнинг тегишли давридаги 43,1 фоиз ўрнига 45,3 фоизгача ошгани бу фикрнинг исботидир.

Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасида мамлакатимиз ички бозорида рақобат муҳитини янада ривожлантириш масалаларига бағишлаб ўтказилган матбуот анжуманида шулар ҳақида сўз борди.

Мазкур қўмита раиси ўринбосари А.Абдурашидов юртимизда монополист ва табиий монопол бўлган корхоналар фаолиятини тартибга солиш ҳамда соғлом рақобат муҳитини таъминлашга доир қонунчилик асослари яратилганини алоҳида

(Давоми 2-бетда).

ТЕЖАМКОРЛИК ВА МАСЪУЛИЯТ ЗАРУР

Президентимизнинг шу йил 29 майда қабул қилинган «Республика иқтисодиёти тармоқларини 2008-2009 йиллар куз-қиш даврида барқарор ишлашга тайёрлашни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида Самарқанд вилоятида ҳам бир қатор ишлар амалга оширилмоқда.

Қишга тайёргарлик – долзарб вазифа

Вилоят «Иссиқлик манбаи» очиқ акциядорлик жамияти томонидан мавсумга тайёргарлик юзасидан 1,6 километр масофадаги иссиқлик тармоғи капитал, 3,7 километри эса жорий таъмирланди. Шунингдек, икки қозонхонада мукаммал ва еттитасида жорий таъмирлаш ишлари бажарилди.

Жамият бошқаруви раиси Баҳодир Неъматовнинг айтишича, бу йил куз-қиш мавсумига тайёргарлик жараёнида Самарқанд шаҳридаги ҳар бир марказий қозонхонага ҳомий ташкилотлар бириктирилди. Улар ёрдамида аҳоли ва ижтимоий соҳа объектларини қишда узлуксиз равишда иссиқлик билан таъминлаш мақсадида зарур чора-тадбирлар кўрилди. Шунингдек, бошқа турдаги ёнилғи маҳсулотлари захираси ҳам яратилган.

Ушбу жамиятда ҳам аҳоли ва улгуржи истеъмолчиларнинг дебитор қарздорлиги муаммо бўлиб қолмоқда. Албатта, уни ҳал этиш юзасидан жамият томонидан аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари олиб борилмоқда. Зарур бўлганда мутасадди идоралар билан бирга тегишли чоралар қўлланилмоқда.

«Самарқанд электр тармоқлари» очиқ акциядорлик жамиятида ҳам куз-қиш мавсумига тайёргарлик жараёнида жисмоний ва юридик шахслар томонидан фойдаланилган электр энергияси ҳақининг ўз вақтида тўланмаслиги бир қатор муаммоларга сабаб бўлмоқда. Мавсумга тайёргарлик кўриш бўйича ишлаб чиқилган тадбирлар режасининг муҳим талаблари, хусусан, белгиланган ҳаво ва кабель тармоқлари, трансформаторлар мукаммал таъмирланиб, жойларда электрон ҳисоблагичлар ўрнатилган, замонавий техника воситалари имкониятларидан кенг фойдаланилаётир.

(Давоми 2-бетда).

Менинг Конституциям

Истиқлол йилларида мамлакатимиз меҳнат қонунчилиги тубдан янгиланди. Бозор иқтисодиётида ишчи-ходимларнинг меҳнат шароитини яхшилашга давлат даражасида эътибор қаратилмоқда. Буни Конституциямизнинг 37-моддасида белгиланган меъёрлар мисолида ҳам кўриш мумкин. Унга кўра, ҳар бир шахс меҳнат қилиш, эркин касб танлаш, адолатли меҳнат шароитларида ишлаш ва қонунда кўрсатилган тартибда ишсизликдан ҳимояланиш ҳуқуқига эга.

ДАМ ОЛИШ ҲУҚУҚИНИНГ ҚОНУНИЙ НЕГИЗИ

Суд ҳукми билан тайинланган жазони ўташ тартибидан ёки қонунда кўрсатилган бошқа ҳоллардан ташқари мажбурий меҳнат тақиқланади. Мазкур ҳолат соҳага тегишли алоҳида қонунчилик билан ҳам тартибга солинган. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 58-моддасида давлат ҳар бир кишига ишга жойлашиш ва бошқа меҳнат шароитларини яратиш имкониятини кафолатлайди.

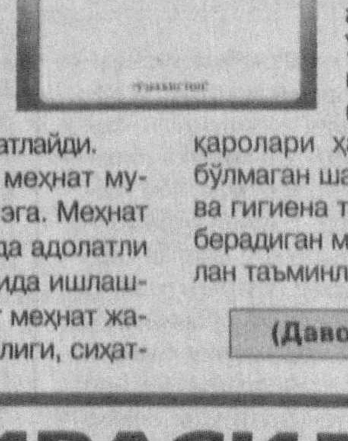

Ҳар бир ходим меҳнат муҳофазаси ҳуқуқига эга. Меҳнат муҳофазаси деганда адолатли меҳнат шароитларида ишлашни, яъни инсоннинг меҳнат жараёнидаги хавфсизлиги, сиҳат-саломатлиги ва иш қобилияти сақланишини таъминлашга қаратилган, ижтимоий-иқтисодий, ташкилий, техникавий, санитария-гигиена, даволаш-профилактика тадбирлари ва воситалари тизими тушунилади. Бу борада "Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни катта аҳамиятга эга. Ушбу Қонунга биноан, мамлакатимиз ва чет эл фуқаролари ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахслар хавфсизлик ва гигиена талабларига жавоб берадиган меҳнат шароити билан таъминланиш ҳуқуқига эга.

(Давоми 2-бетда).

Мамлакат бўйлаб

Воқеалар, янгиликлар, хабарлар

"Бухоро" халқаро аэропортида самолётлар учиш, қўниш хавфсизлигини таъминлаш, ҳаво лайнерларининг тураржойи, тегишли йўлагини таъмирлаш мақсадида катта ҳажмдаги ишлар бажарилди.

Йўловчиларга қулайлик

■ "2-Вилоятжамоақурилиш" уюшмасининг "51-КМЖ" масъулияти чекланган жамияти бунёдкорлари бу ерда 450 миллион сўмлик қурилиш-таъмирлаш ишларини амалга оширдилар. Айни пайтда, аэропорт мажмуаси янги биносини замонавий талаблар асосида барпо этиш мўлжалланмоқда. Мазкур мажмуа фойдаланишга топширилгач, терминалда соатига 350 йўловчига хизмат кўрсатиш имкони юзага келади. Сервис хизмати тармоқлари кенгайиб, қўшимча қулайликлар яратилади.

Истам ИБРОҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Янги академик лицей

Фарғона шаҳрининг Тўқимачилар мавзеида академик лицей фойдаланишга топширилди.

■ Янги ўқув даргоҳида илм истаган ёшлар учун барча қулайликлар мавжуд бўлиб, ўқув ва амалиёт хоналари энг сўнгги русумдаги жиҳозлар, техника воситалари билан таъминланган. Ёпиқ спорт зали, ёзги майдончаларда эса нуфузли мусобақаларни ўтказиш учун имкониятлар мавжуд.

Набижон СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўрмонлар – юрт бойлиги

Жиззах вилоятидаги мавжуд 187 минг гектарга яқин ўрмонзорларнинг 500 гектарида бу йил янги кўчатзорлар барпо этиш режалаштирилганди.

■ Унга кўра, Бахмал, Зомин, Фориш туманлари ўрмон хўжаликларида эрта баҳордаёқ 170 гектар майдонга ёнғоқ, бодом, терак, арча, ўрик каби ўнлаб турдаги мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экилди. Шу кунларда вилоят ўрмон хўжалиги бошқармасида меҳнат қилаётган 370 нафар ишчи-хизматчи 347 гектар майдондаги кўчатларга ишлов бериш ишларини жадал олиб боришаяпти.

Ўрмончилар дарахтларни ўзбошимчалик билан кесиш, шифобахш гиёҳларни рухсатсиз йиғиш ҳолатлари бўйича жиддий назорат олиб боришлари натижасида ҳозиргача 37 та қонунбузарликка чек қўйилди.

Баҳриддин САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Қорақалпоғистон Республикасида ёшларни иш билан таъминлашга алоҳида эътибор берилмоқда.

Ёш келса — ишга...

■ — Жорий йилнинг шу кунигача 69 жойда бўш иш ўринлари ярмаркалари ўтказилди, — дейди "Камолот" ЁИҲнинг Қорақалпоғистон Республикаси Кенгаши раиси вазифасини бажарувчи У. Асанов. — 4973 нафар ёш иш билан таъминланди. Бундан ташқари, бошланғич ташкилотларимиз ташаббуси билан мунтазам фаолият олиб бораётган 850 дан ортиқ клуб ва марказлар, спорт секциялари ҳамда тўгаракларга 25 минг нафардан зиёд ёш йигит-қиз жалб этилди.

Ёшларни ишга жойлаштириш учун мақбул шарт-шароитлар яратиш, касбга тайёрлаш ва қайта тайёрлаш мақсадида Тўрткўл, Тахтакўпир, Мўйноқ туманлари ва Нукус шаҳрида "Ёшларнинг ижтимоий хизматлари маркази" ташкил этилди. Кам таъминланган оилаларнинг фарзандлари тикиш, бичиш ва компьютер курсларида билим олмоқдалар.

Ҳидоят АҲМЕДОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

"Ўзбектелеком" акциядорлик компаниясининг "Хоразмтелеком" минтақавий филиали ўз мижозларига алоқа хизматининг 32 та қўшимча турини йўлга қўйган.

Алоқа хизмати яхшиланмоқда

■ Ҳозирда қишлоқ жойларида истиқомат қилаётган аҳоли ҳам ана шу алоқа хизматининг барча турларидан баҳраманд бўлмоқда.

Ўтган йили Урганч шаҳри, Урганч ва Хонқа туманларида Хитойнинг "ZTE" компанияси билан ҳамкорликда учта янги рақамли автомат телефон станцияси қурилиб фойдаланишга топширилган эди. Айни кунларда Янгибозор, Янгиариқ, Боғот туманлари ҳамда Питнак шаҳарчасида тўртта янги автомат телефон станцияси қуриб битказилди.

Ойбек РАҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

БАНДЛИК ДАСТУРИ ДОИРАСИДА

БИР РАҚАМ ШАРҲИ

2008 йилнинг тўққиз ойи якунларига кўра, мамлакатимизда хизматлар ва сервис соҳасида

188,2

мингта янги иш ўрни яратилди.

Президентимизнинг 2006 йил 17 апрелдаги "Ўзбекистон Республикасида 2006-2010 йилларда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантиришни жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори асосида Бандлик дастури ижросини таъминлаш шундай натижага эришиш имконини берди.

БОШ МАҚСАД — АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИ

Тиббиёт соҳасида ўтказилаётган ислоҳотлар ана шундай эзгу ниятга йўналтирилган

(Давоми. Боши 1-бетда).

Давлат дастури бўйича кенг кўламда амалга оширилган ишлар натижасида самарасиз ишлаётган фельдшерлик-акушерлик пунктлари ва қишлоқ амбулаторияларı ўрнида замонавий диагностика ва тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган 3118 та қишлоқ врачлик пунктлари вужудга келди. Ислоҳотлар жараёнида мамлакатда, энг аввало, аҳолига юқори малакали бепул шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш бўйича ягона тизим — Республика Шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази ва унинг Қорақалпоғистон Республикаси ҳамда вилоятларда 12 филиали, туман ва шаҳарларда 173 та бўлими бунёд этилди.

Маълумки, аёлга ва ўсиб келаётган ёш авлодга бўлган эътибор, бу — жамиятнинг эртаси ва келажагига эътибор демак. Шу боис ҳам оналик ва болалик муҳофазасини тубдан яхшилаш — тиббиёт соҳасидаги Давлат дастурида белгиланган асосий устувор вазифа деб баҳоланди. Дастурга биноан, ўтган йиллар мобайнида оилаларда тиббий маданиятни ошириш, аёллар соғлиғини мустаҳкамлаш, соғлом авлодни дунёга келтириш ва тарбиялаш бўйича кенг миқёсдаги ишлар амалга оширилди. Бу борада, бўлғуси оналарнинг саломатлигини мунтазам назорат қилувчи ҳамда соғлом болалар туғилишига кўмаклашувчи скрининг марказларининг кенг тармоғи вужудга келтирилганлиги муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда.

Энг асосийси, бу соҳада мамлакатимиз эришаётган натижа ва ютуқлар нуфузли халқаро ташкилотлар томонидан ҳам ҳақли равишда эътироф этилмоқда. Жумладан, БМТнинг Болалар жамғармаси — ЮНИСЕФнинг Шарқий Европа, Болтиқбўйи ва Ҳамдўстлик давлатлари бўйича минтақавий директори Мария Каливис бундан бир муддат олдин юртимизда бўлиб, "Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш, хусусан, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш борасида жаҳоннинг кўплаб мамлакатлари ўрганса арзийдиган тажриба тўпланган", дея таъкидлагани фикримиз далилидир.

Шу ўринда диққатга сазовор бўлган яна бир воқеани айтишни жоиз билдик. 2007 йил Жаҳон Соғлиқни сақлаш ташкилоти томонидан 53 та мамлакат ичида фақатгина 4 та давлат, хусусан, Ўзбекистон оналик ва болаликни муҳофаза қилиш тиббий хизматининг миллий модели юқори баҳоланиб, жаҳоннинг ривожланган мамлакатларига намуна сифатида эътироф этилди. Рости, қисқа вақт ичида юртимизнинг бундай юксак муваффақиятларга эришиб, жаҳон миқёсида эътироф этилишида қудратли мезон бор. Дарҳақиқат, бугун скрининг, перинатал, шошилинч ва ихтисослаштирилган тиббий марказлар каби биз учун тасаввуримизга сиғдиришимиз қийин бўлган янги тизим ва йирик Давлат дастурларининг жорий этилиши, бундан 15-17 йил аввал олдимизга жиддий муаммо бўлиб турган масалалар бугунги кунда ўзининг ижобий ечимини топаётгани қувончлидир.

Шуниси эътиборлики, бугун Ўзбекистонда чечак, ич терлама, ўлат ва вабо каби юқумли касалликларга бутунлай барҳам берилди. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти томонидан тасдиқланган маълумотларга қараганда, мамлакатимизда барқарор эпидемиологик вазият сақланиб турибди. Ўтган давр мобайнида аҳолининг ўртача умр кўриш даражаси 72 ёшдан ошиб, ушбу кўрсаткич нафақат МДҲ, балки жаҳонда ҳам энг юқори даража ҳисобланади. Табиийки, мамлакатимизда яшайдиган ҳар бир инсон бундан ҳар қанча фахрланса арзийди. Бу юртимизда "Ислоҳот — ислоҳот учун эмас, инсон учун", деган эзгу тамойил асосида сиёсат юритилаётганлигини яна бир карра исботлайди.

Биз, шифокорлар қалбида ифтихор ҳиссини туйишимиз, илҳомланиб ишлашимиз учун яна бир асос бор: бугун Юртбошимиз ғамхўрлиги ва эътибори туфайли тиббиёт улуғ мартаба, юксак эҳтиромга сазовор касбга айланди. Шифокорлар меҳнати ва фидойилигига яраша имтиёз ва имконият яратиш масаласи давлатимиз эътиборида бўлиб келмоқда. Айниқса, "Ўзбекистон Республикаси тиббиёт ходимлари кунини белгилаш тўғрисида"ги Қонунга мувофиқ, ҳар йили ноябрь ойининг иккинчи якшанбаси шифокорлар байрами сифатида нишонланиши барчамизга руҳий куч-ғайрат бағишламоқда. Кези келганда таъкидлаш жоизки, тиббий кадрларни тайёрлаш тизими ҳам кенг қамровли ислоҳ қилинмоқда. Бунда олий тиббий таълимнинг замонавий икки босқичли тизими жорий этилганини алоҳида таъкидлаш лозим. Бугунги кунда тизимда қарийб 72 минг нафарга яқин шифокор, 260 минг нафардан ортиқ ўрта махсус тиббиёт ходими аҳолига тиббий ёрдам кўрсатмоқда. Вазирлик тасарруфидаги олтита олий ўқув юрти ва уларнинг вилоятлардаги учта филиали ҳамда 76 та тиббиёт коллежида ҳар йили уч минг нафардан ортиқ шифокор ва фармацевт, 60 минг нафарга яқин ўрта бўғин тиббиёт ходимлари тайёрланмоқда.

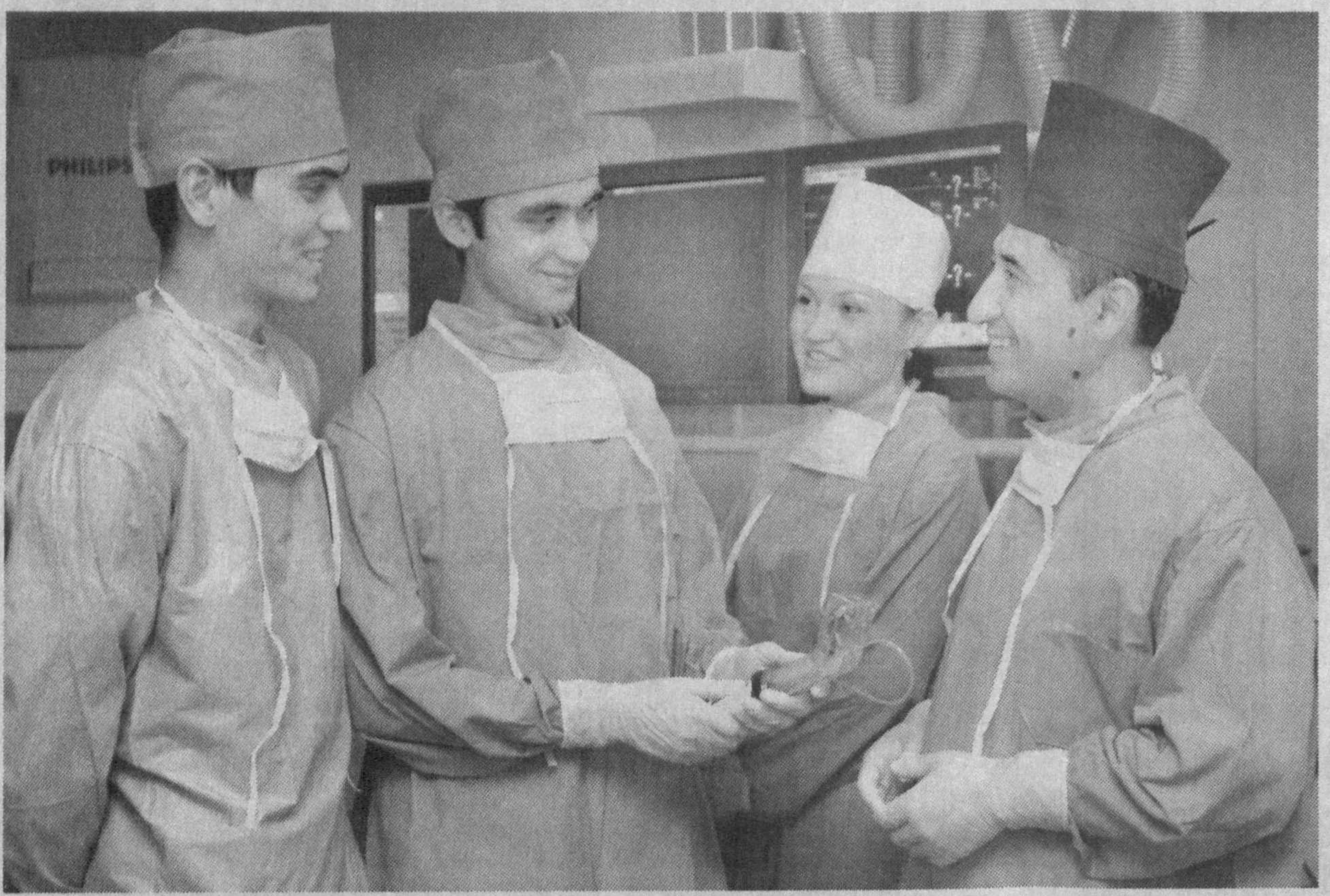

Мана шундай шароитда Президентимизнинг ўтган йили сентябрь ойидаги "Соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишни янада чуқурлаштириш ва уни ривожлантириш Давлат дастурини амалга оширишнинг асосий йўналишлари тўғрисида"ги Фармони ва октябрь ойидаги "Республика тиббиёт муассасалари фаолиятини ташкил этишни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори қабул қилиниши тиббиёт соҳасида янада жиддий янгиланишлар сари ташланган муҳим қадам бўлди. Таъбир жоиз бўлса, ушбу ҳуқуқий ҳужжатлар соғлиқни сақлаш тизимидаги ислоҳотларнинг янги босқичига тамал тоши қўйди. Зотан, Фармон ижросига биноан, ҳозирда барча вилоятларда ягона стандартлар асосида хизмат кўрсатувчи кўп тармоқли тиббиёт марказлари, 30 та шаҳар ва 169 та туман тиббиёт бирлашмалари ташкил этилди. Андижон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Наманган ва Сирдарё вилоятларида замонавий тиббий диагностика марказлари ташкил этилди. Яқин кунларда ҳар бир вилоятда мукаммал тиббий ускуналарга эга, малакали кадрлар билан таъминланган диагностика марказлари фаолият кўрсата бошлайди.

Бундан ташқари, юртимизда ишлаб турган тўртта ихтисослаштирилган тиббиёт маркази қаторига яна ушбу Фармонга кўра, соғлиқни сақлаш тизимида олтита — Акушерлик ва гинекология, Педиатрия, Терапия ва тиббий реабилитация, Дерматология ва венерология, Фтизиатрия ва пульмонология ҳамда Эндокринология ихтисослаштирилган илмий-амалий тиббиёт марказлари ташкил этилди. Президентимиз томонидан имзоланган ушбу Фармоннинг эътиборли жиҳати шундаки, унда хусусий тиббиёт муассасаларини ҳам замонавий андозаларга мос биноларда ташкил этишга алоҳида эътибор берилди. Умуман, тиббиёт ривожи йўлидаги бундай умумдавлат миқёсидаги ғамхўрлик тез орада янада янги самаралар бериши аниқ.

Шубҳа йўқки, соҳа ривожида уни молиялаштириш масаласи ҳам муҳим ўрин тутади. Шуниси қувончлики, соғлиқни сақлаш тизимини янада яхшилаш мақсадини кўзлаб ажратилаётган бюджет маблағлари йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Жумладан, ўтган йили соҳа ривожи учун бюджетдан 625,6 миллиард сўм ажратилган бўлса, жорий йил ушбу кўрсаткич 928,9 миллиард сўмни ташкил қилади. Бу кўрсаткич ўтган йилга нисбатан 1,4 баробар кўпдир. Яна бир салмоқли маълумот шуки, ҳозир Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан умумий ҳажми 137 миллион АҚШ долларидан ошиқ бўлган 12 та хорижий лойиҳа рўёбга чиқарилмоқда. Жанубий Кореядаги "Эксимбанк" ва Қувайт Араб иқтисодий ривожланиш фонди мамлакатимиз соғлиқни сақлаш соҳасидаги ислоҳотларни эътироф этган ҳолда уни янада чуқурлаштириш мақсадида ҳамкорлик қилмоқда. Айни пайтда, жаҳоннинг кўплаб мамлакатлари томонидан ҳам тиббий ислоҳотларимиз қўллаб-қувватланаётир. Қолаверса, тизимни молиялаштиришнинг ҳажми ва манбалари тобора кенгайиб бормоқда. Агар 2002 йилда тиббиёт соҳасидан давлат бюджетига қўшимча равишда 5 миллиард сўм маблағ тушган бўлса, 2007 йилда ушбу кўрсаткич 36,1 миллиард сўмга етди. Шу йилнинг тўққиз ойи ичида эса бу борадаги кўрсаткич 40,7 миллиард сўмни ташкил қилди. Вазирлик аҳолига кўрсатилаётган тиббий ёрдам сифатини янада ошириш, сервис хизматини ривожлантириш, бюджетдан ташқари маблағлар кўламини ошириш ва натижада 2010 йилга келиб даволаш муассасалари томонидан бюджетдан ташқари 87,2 миллиард сўм маблағ ишлаб топиш режалаштирилган.

Ислоҳотларнинг яна бир йўналиши бу — фармацевтика соҳасидир. Президентимизнинг ўтган йил ноябрь ойида имзолаган "2011 йилгача бўлган даврда фармацевтика тармоғи корхоналарини модернизация қилиш, техникавий ва технологик қайта жиҳозлаш дастури тўғрисида"ги Қарори бу борадаги ишлар кўламини янада кенгайтиришда дастуриламал бўлаётир. Эътибор беринг, собиқ совет даврида республикамизда бор-йўғи 2 та фармацевтика саноат корхонаси мавжуд эди, бугун эса 100 га яқин шундай турли дори-дармон ишлаб чиқарувчи муассасалар фаолият кўрсатмоқда. Энг муҳими, маҳаллий корхоналар томонидан ишлаб чиқарилаётган дори воситаларининг 32 номдагиси мамлакатимиз олимлари томонидан яратилган.

Биз мустақиллик шарофати билан Юртбошимизнинг инсон, унинг манфаатлари, миллатни янада соғломлаштириш ва баркамол авлодни тарбиялашга эътибор ва ғамхўрлиги, мамлакатимизда тиббиёт соҳасида изчил амалга оширилаётган ислоҳотлар туфайли ана шундай имкониятларга эга бўлдик. Бинобарин, биз бугун такрор бўлса-да айтамиз, оқ халатли халоскорлар, фидойи шифокорларнинг туну кун қилаётган машаққатли меҳнати қадру эъзоз топган замонда яшаяпмиз. Модомики, шундай экан, мамлакатимиз раҳбари бошчилигида яратилаётган имконияту имтиёзлар барча тиббиёт ходимларини янада фидойи ва масъулиятли бўлишга ундайверади.

Феруз НАЗИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазири.

ДАМ ОЛИШ ҲУҚУҚИНИНГ ҚОНУНИЙ НЕГИЗИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

"Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида"ги Қонуннинг 12-моддасида ишсиз деб эътироф этилган шахслар ишсизлик нафақаси олиши кафолатланган.

Қолаверса, ишсиз шахс зарур касб малакасига эга бўлмаганлиги туфайли унга мақбул келадиган иш танлаш мумкин бўлмаса, ишсиз шахснинг касб кўникмаларига мос келадиган иш йўқлиги сабабли унинг касбини (мутахассислигини, машғулот турини) ўзгартириш зарур бўлса ёки ишсиз шахс аввалги касби бўйича иш бажариш қобилиятини йўқотса, мана шундай тадбирлар давлат томонидан кўрилади.

Шунингдек, давлат ишсизлик нафақаси ёки касбга тайёрлаш, қайта тайёрлаш, малака ошириш даврида стипендия тўлаш ҳамда шу даврни умумий меҳнат стажига қўшиш, ишсиз шахсга қарамоғидагиларини ҳисобга олган ҳолда моддий ёрдам бериш, ҳақ тўланадиган жамоат ишларида қатнашиш имкониятини яратиш, меҳнат органларининг таклифига биноан ишлаш учун ихтиёрий равишда бошқа ерга кўчиш билан боғлиқ харажатларини қоплаши қонунчиликда ўз инъикосини топган. Ишсизлик нафақаси маҳаллий меҳнат органида рўйхатга олинган биринчи кундан эътиборан ёзилади ва тўланади. Бунда ишдан ва иш ҳақидан (меҳнат даромадидан) маҳрум бўлган ёки узоқ (бир йилдан ортиқ) танаффусдан кейин меҳнат фаолиятини қайта бошлашга ҳаракат қилаётган шахсларга ўн икки ойлик давр мобайнида йигирма олти, илгари ишламаган ва биринчи бор иш қидираётган шахсларга эса ўн уч календарь ҳафта тўланади.

Шуни қайд этиш жоизки, Конституциямизнинг 38-моддасида ёлланиб ишлаётган барча фуқаролар дам олиш ҳуқуқига эга эканлиги белгиланган. Унга кўра, иш вақти ва ҳақ тўланадиган меҳнат таътилининг муддати қонун билан тартибга солинади, яъни бу борадаги ҳуқуқий муносабатлар Меҳнат кодекси билан рўёбга чиқарилади.

Меҳнат кодексининг 126-моддасига кўра дам олиш вақти — ходимнинг меҳнат вазифаларини бажаришдан холи бўлган ва бундан у ўз ихтиёрига кўра фойдаланиши мумкин бўлган палладир. Шунингдек, ходимга иш куни (смена) давомида дам олиш ва овқатланиш учун танаффус берилиши, қолаверса, ишнинг тугаши билан кейинги куни (сменада) иш бошланиши ўртасидаги кундалик дам олиш вақтининг муддати ўн икки соатдан кам бўлиши мумкин эмаслиги ҳамда барча ходимларга дам олиш кунлари (ҳар ҳафталик узлуксиз дам олиш) берилиши қатъий белгилаб қўйилган.

Дам олиш кунларида ишлатиш тақиқланади. Иш берувчининг фармойиши бўйича айрим ходимларни дам олиш кунлари ишга жалб этишга алоҳида ҳоллардагина йўл қўйилади. Дам олиш кунларида бажарилган иш учун компенсация ва ҳақ тўлаш алоҳида тартибда амалга оширилади. Ходим учун иш вақтининг нормал муддати ҳафтасига қирқ соатдан ортиқ бўлиши мумкин эмас. Олти кунлик иш ҳафтасида ҳар кунги ишнинг муддати етти, беш кунлик иш ҳафтасида эса саккиз соатдан ортиб кетмаслиги лозим.

Айрим тоифадаги ходимлар учун уларнинг ёши, соғлиғи ҳолати, меҳнатнинг шартлари, меҳнат вазифаларининг ўзига хос хусусиятлари ва ўзга ҳолатларни инобатга олиб, иш вақтининг қисқартирилган муддати қўлланилиши мумкин. Буларга ўн саккиз ёшга тўлмаган ходимлар, I ва II гуруҳ ногиронлари, ноқулай меҳнат шароитларидаги ишларда банд бўлганлар, алоҳида тусга эга бўлган ишлардаги ходимлар, шунингдек, уч ёшга тўлмаган болалари бор, бюджет ҳисобидан молиявий жиҳатдан таъминланадиган муассасалар ва ташкилотларда ишлаётган аёллар киради. Барча ходимларга, шу жумладан, ўриндошлик асосида ишлаётган ходимларга, дам олиш ва иш қобилиятини тиклаш учун иш жойи (лавозими) ва ўртача иш ҳақи сақланган ҳолда йиллик меҳнат таътиллари берилади. Ходимларга ўн беш иш кунидан кам бўлмаган муддат билан йиллик асосий таътил берилади.

Бир сўз билан айтганда, мамлакатимиз Конституцияси ва қонунларида фуқароларнинг адолатли меҳнат шароитларида ишлаши, ижтимоий ҳимояланиши, дам олиши ҳуқуқий жиҳатдан тўлақонли мустаҳкамланган. Бу эса мамлакатимиз қонунчилигининг умумэътироф этилган тамойилларига мослигидан, уйғунлигидан дарак беради.

Нодир МУХТОРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти етакчи илмий ходими.

Дил сўзи

Ёшим 82 да. Иккинчи жаҳон уруши ва ундан кейинги оғир йилларни яхши эслайман. Ҳозирги ёшларга бу эртакдек туюлиши мумкин: ўша дамларда дастурхонда битта зоғора ноннинг бўлиши оилада байрам эди. Бугун эса беадад шукур, дўконларимиз нонга сероб, новвойларимизнинг қўли-қўлига тегмайди. Муҳими, юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо. Бу мустақиллик берган азиз неъмат эмасми?

МЕҲНАТДАН ТОПИЛГАН БАРАКА

Истиқлолнинг ҳаётимиздаги ўрни, аҳамиятини бир сўз билан ифодалаш мушкул. Мустақиллик бизга эркинлик берди. Ишлайман, дейдиганларга имконият яратди. Конституция орқали мулкдор бўлиш ҳақ-ҳуқуқи кафолатланди. Мен минглаб юртдошларим қатори шу ҳуқуқлардан эмин-эркин фойдаланаётганимдан ғурурланаман. Юртбошимизнинг биз, фермерларга мададкор эканини ҳар қадамда ҳис этиб турибман.

Истиқлолнинг дастлабки йилида Кутчи даҳасида чорвачилик йўналишида фермер хўжалиги ташкил этгандик. Хўжалигимиз наслчиликка ихтисослашган. 125 бош қорамол, 150 гектар яйловимиз бор. Наслли қорамолларни маҳаллий шароитга мослаштирган ҳолда кўпайтириб, уларни фермер хўжаликларига сотаяпмиз. Жорий йилда 22 бош зотли қорамолни буюртмачиларга етказдик. Яйловимизда бир тонналик ва ҳатто ундан ҳам семиз бўрдоқи моллар боқилаяпти.

Чорвачилик этагидан тутиб кам бўлганимиз йўқ. Рўзғоримиз бут. Ишчиларимизнинг топганлари тўйларга буюраяпти. Барчаси меҳнат ортидан. Ҳалол меҳнат қилган инсоннинг ҳаёти, ҳаётини-ку қўйиб туринг, ҳатто тандирда ёпган нони ҳам гўзал ва хуштаъм бўлади, деганларига ўзим мисолимда гувоҳ бўлаяпман.

Рўзи МУҚИМОВ,
Ғиждувон туманидаги "Она-ер саховати" фермер хўжалиги раҳбари.

Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари

Қарши шаҳрида 62 та маҳалла бор. "Нефтчи" маҳалласи уларнинг орасида ўзига хос жиҳатлари билан ажралиб туради. Энг муҳими, аҳолисининг асосий қисми мамлакат ёнилғи-энергетика саноатида фаолият олиб боради.

ЭЛ МАНФААТИ — ҲАММА НАРСАДАН УСТУН

Маҳалла ҳудудидаги 525 хонадон соҳибларининг қайси биридан сўрасангиз, у ё "Шўртаннефтгаз" унитар шўъба корхонаси, ё "Шўртангазкимё" мажмуаси ишчиси бўлади. Олтита кўп қаватли уй ва уч юзга яқин коттеж типидаги ҳовлиларда истиқомат қилаётган 2740 фуқаронинг қувонч ва ташвишлари бир.

Ҳамма маҳалланинг обод, тинч, осойишта бўлишини ўйлайди. Катта харажат талаб қилинадиган ишлар ҳомий ташкилотлар ёрдамида амалга оширилаяпти. "Шўртангазкимё" мажмуи маҳалла гузарини реконструкция қилиш харажатини ўз зиммасига олган бўлса, "Шўртаннефтгаз" унитар шўъба корхонаси кўп қаватли уйларнинг иссиқ ва совуқ сув таъминоти тизимини мукаммал таъмирлашга кўмаклашди.

Бу ишларга маҳалла фуқаролар йиғини раиси, унинг атрофига уюшган фаоллар бош-қош. Бу ҳақда маҳалла оқсоқоли ва унинг маслаҳатчилари сайлови чоғида атрофлича фикр юритилди. Сайлаш ҳуқуқига эга бўлган 2233 нафар фуқаро номидан йиғилишда иштирок этган вакиллар маҳаллада кейинги вақтда эришилган ютуқ ва муаммоларни очиқ-ошкора муҳокама қилдилар.

Сайловга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш бўйича тузилган ишчи гуруҳи томонидан тавсия қилинган учта номзод орасидан энг муносиби сайланди. Маслаҳатчилар таркибига эса ҳар бир кўча ва кўп қаватли уйлардан фаол ва обрўли кишилар киритилди.

— Шаҳарда фуқаролар йиғинлари ва уларнинг маслаҳатчилари сайловига пухта тайёргарлик кўрилди, — дейди шаҳар Кенгаши депутати, сайловга тайёргарлик кўриш ва ўтказишга кўмаклашувчи шаҳар комиссияси раиси Абсалом Ўроқов. — Ҳар бир маҳаллада ишчи гуруҳи тузилган. Унинг аъзолари маҳалладаги вазиятни чуқур таҳлил қилиб, энг муносиб номзодларни танлаб олдилар. Овоз бериш учун вакилларни сайлашда ҳам аҳолининг турли қатламларини қамраб олишга алоҳида эътибор берилди. Қувончли томони шундаки, маҳаллий ўзини ўзи бошқариш тизими тобора такомиллашиб, обрў-эътибори ошиб бораяпти. Маҳалла аҳли, ҳар бир фуқаро сайловга чуқур манфаатдорлик туйғуси билан ёндашмоқда. Маҳалла манфаати ҳамма нарсадан устун қўйилмоқда. "Нефтчи" маҳалласида бўлиб ўтган сайлов буни яна бир бор исботлади.

Б. НОРҚОБИЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТЕЖАМКОРЛИК ВА МАСЪУЛИЯТ ЗАРУР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Жамият мутасаддиларининг маълумотига кўра, жорий йилнинг 9 ойи якуни бўйича истеъмолчиларнинг вилоят бўйича қарздорлиги 162 миллиард сўмдан ошиб кетган.

— Айни пайтда шаҳар ва туманларда ташкил этилган гуруҳлар электр энергияси ҳақини ўз вақтида тўламаётган ёки ундан ноқонуний фойдаланаётган фуқаролар ҳамда корхона, ташкилотларни аниқлаб, уларни тармоқдан узиб қўймоқда, — дейди «Самарқанд электр тармоқлари» ОАЖ масъул ходими Анвар Холиқов. — Уларга тегишли жавобгарлик чоралари ҳам қўлланилмоқда.

— Бугунги ҳаётимизни коммунал хизмат тармоқларисиз тасаввур қила олмаймиз, — дейди Самарқанд шаҳрида яшовчи меҳнат фахрийси Иноят Неъматов. — Аммо айрим юртдошларимиз коммунал хизматлар ҳақини тўлашни пайсалга солишади. Ваҳоланки, кўпгина мамлакатларда табиий газ, сув ва электр энергиясининг нархи биздагидан бир неча баравар қиммат. Биз ҳам бундай бебаҳо неъматларни қадрлашимиз, тежаб-тергаб фойдаланишимиз, тўловларни ўз вақтида тўлаб боришимиз зарур. Қарс икки қўлдан чиқади деб бекорга айтишмайди-ку.

Ғ. ҲАСАНОВ,
ЎзА мухбири.

СОҒЛОМ РАҚОБАТ — ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТ ОМИЛИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

таъкидлади. Жумладан, 1996 йилда қабул қилинган "Товар бозорларида монополистик фаолиятни чеклаш ва рақобат тўғрисида"ги, 1999 йилда қабул қилинган "Табиий монополиялар тўғрисида"ги қонунлар монополистик мавқега эга корхоналар фаолиятини тартибга солишнинг қонуний асосларини таъминлашда мустаҳкам ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилмоқда. Ушбу қонун ҳужжатларини бугунги кун талабидан келиб чиқиб янада такомиллаштириш юзасидан зарур ишлар амалга оширилаётир.

Корхоналар томонидан қонун талабларига қатъий риоя этилиши доимий назоратда. Қонун бузилишига йўл қўйган корхоналарга нисбатан ўз вақтида чоралар кўрилмоқда. Жорий йилнинг тўққиз ойи давомида текшириш ўтказилган қатор корхоналарда турли кўринишдаги қонунбузилиш ҳолатлари аниқланди ва бартараф қилинди.

Норгул АБДУРАИМОВА,
ЎзА мухбири.

"Халқ сўзи"нинг шу йил 8 август сонида профессор Мақсуд Асадуллаевнинг "Умр эгови" сарлавҳали мақоласида шовқиннинг инсон саломатлигига зарари илмий асослаб берилган эди. Бу мавзу менинг ҳам эътиборимни тортди.

КАРНАЙДАН ОТИЛАЁТГАН «НАЙЗАЛАР»

Газета ва газетхон

Яқинда оиламиз билан қариндошимизнинг тўйига бордик. Никоҳ базми одатдагидек ҳашаматли тўйхонада бўлди. Албатта, бу халқимизнинг фаровонлиги, турмуши янада яхшиланиб бораётганидан далолатдир. Тўй маросими карнай-сурнай, ҳофизу раққосалар иштирокида жуда чиройли ўтарди.

Лекин бунда бир ҳолат кишида жиддий эътироз туғдиради: мусиқа садолари ва қўшиқларнинг товушини кучайтириб берувчи қурилма шу даражада мослаб қўйилган эканки, акустик карнайлардан 20 метр узоқликда ўтирганимизга қарамай, мусиқадаги ритмик зарбаларнинг ҳаддан ташқари баланд овози, оҳанги нафақат кишининг асабига, балки ҳатто юрак уришига ҳам таъсир қила бошлади.

Ёнимдаги мобиль алоқа телефони (Nokia-3250 русумида) шовқинни ўлчаш қурилмасига (шумомерга) эга эди. Ўлчадим ва ҳайратландим — шовқин даражаси 115-120 децибеллни кўрсатди. Келин-куёв эндигина кириб келган бир пайтда дарров чиқиб кетиш мезбонлар олдида ноқулай бўлгани учун бир соат нари-берисида ўтирдик, кейин яна бошқа жойда тўй борлигини баҳона қилиб чиқиб кетдик. Лекин қулоқнинг зинғиллагани анчагача безовта қилди.

Орадан бир неча кун ўтгач, яна бир тўйга боришга тўғри келди. Бу ерда ҳам ўша аҳвол. Яна телефон аппаратимдаги восита орқали шовқин даражасини ўлчаб кўрдим. Эшикнинг олдида 110 децибелл, зал ўртасида 120 децибелл шовқинни кўрсатди. Сўнг ушбу мақолани ёзишга аҳд қилдим.

Шовқинни ўлчаш бирлиги сифатида "децибелл" (дБ) қабул қилинган. Одатда, 20-30 дБ шовқин даражаси инсон учун зарарсиздир. 80 дБ ва ундан ортиқ даражадагиси баланд товуш саналади. 120 децибеллдан ортиқ шовқин инсонда жиддий, 150 децибелл эса чидаб бўлмайдиган даражада оғриқ пайдо қилади. 180 дБ даражадаги шовқин металл буюмларнинг уринишига сабаб бўлади ва бундай буюмлар вақт ўтгач, арзимас таъсир остида синиб кетади. 190 дБ товуш металл конструкциялардаги қопламаларни қўпориб юбориши мумкин.

Баланд товушли мусиқа инсон учун зарарли эканини олимлар исботлашган. Чунончи, замонавий мусиқа ишқибози бўлган ёшлардан 20 фоизининг эшитиш қобилияти 85 ёшдаги қариянинг эшитиш қобилиятига тенглашиб қолган. Баланд товушли шовқин инсонни кўриш ва вестибуляр анализаторларига салбий таъсир этиб, кўз равшанлиги ва рефлектив фаолиятини пасайтиради. Бу эса ҳар турли касалликларни келтириб чиқаради, инсон руҳиятининг бузилиши, асаб қувватининг ортиқча сарфланишига олиб келади ва натижада ички толиқиш ва нохуш кайфият туғилади. Баъзи манбаларда шовқин — инсон умрини қисқартирувчи, уни тез қаритувчи иллат эканлиги ҳам айтилади.

Ҳозир Европанинг йирик илмий муассасаларида товуш босимининг инсон танаси ва ички аъзоларига қандай таъсир этиши ўрганилмоқда. Лекин оддийгина микротебранишлар ички аъзоларга (айниқса, ҳомиладор аёлларнинг саломатлигига) таъсир кўрсатиши исбот талаб қилмас ҳақиқатдир. Шунда нима учун кўпгина давлатларда шу каби банкетларда мусиқа товуши биздагидаги каби, ҳатто ёнидаги одамнинг ҳам гапини эшитиб бўлмайдиган даражада баланд қилиб қўйилмаслигини тушуниб оласиз.

Ушбу масала юзасидан Соғлиқни сақлаш, Маданият ва спорт ишлари вазирликлари, "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси, Республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси, Республика Маънавият тарғибот маркази амалий чора-тадбирлар ишлаб чиқсалар, мақсадга мувофиқ бўларди. Барча санъаткорларни қонунчиликда белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказиш, уларга чекланган (50 ваттдан ортмаган) қувватли кучайтиргичлардан фойдаланиш мажбурияти юкланиши айни муддаодир. Шу билан бирга, муайян қувват чегарасидан катта (100 ваттдан юқори) қувватли кучайтиргичлардан фойдаланган қўшиқчилар гуруҳига жиддий жарималар белгилаш, кенг қамровда, маҳалла ва мавзеларда, маданият саройлари ва шу каби муассасаларда тушунтириш ишлари олиб бориш фойдадан ҳоли бўлмас.

Абдушукур АБДУЛЛАЕВ,
техника фанлари номзоди.

ЖАҲОН 24 соат ичида

Венесуэла таклифи

Венесуэла давлати нефть қазиб олишни кунига яна бир миллион баррелгача қисқартириш таклифи билан чиқмоқда. Бу ҳақда ОПЕК (Нефть экспорт қилувчи давлатлар ташкилоти)ка расмий мурожаат қилинган.

Мамлакат нефть вазири Рафаэль Рамиреснинг айтишича, шу йўл орқали "қора олтин" нархининг жаҳон бозорида кескин тушиб кетиши олди олинади.

Шу ўринда таъкидлаб ўтиш жоиз, ОПЕК октябрь ойида нефть қазиб олишни кунига 1,5 миллион баррелга камайтириш тўғрисида қарор қабул қилганди. «Reuters» агентлиги хабарига кўра, Венесуэла таклифи декабрь ойида бўладиган ОПЕКнинг навбатдаги йиғилишида кўриб чиқилиши кутилмоқда.

Чорак асрда кузатилмаганди

Америкада кузатилаётган иқтисодий танглик ишсизлар сонининг кескин кўпайишига сабаб бўлмоқда, деб хабар беради «Bloomberg» агентлиги.

Маълумотларда келтирилишича, айни пайтда ишсизлар сони 481 минг кишига етган. Биргина жорий йилнинг октябрь ойида 200 минг нафар америкалик ўз иш ўрнини йўқотган. Бундан ташқари, кўплаб йирик ташкилотлар зарар билан ишлашга мажбур бўлмоқда.

«Moody's» агентлигининг таъкидлашича, ишсизликнинг бу даражада ортиши мамлакатда сўнгги 25 йилда кузатилмаганди.

* * *

Польшада кузатилаётган иқтисодий инқироз сабаб йил охиригача мамлакатнинг 100 мингга яқин фуқароси ишсиз қолиши мумкин экан.

Бу ҳақда «Polska» газетаси хабар тарқатди. Айни пайтда металлургия саноати, қурилиш, мебелсозлик ва озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш соҳаларидаги аҳвол ёмон тус олган. Газетада келтирилишича, 2009 йил бошига келиб экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқараётган бир қатор фирмаларда ҳам ходимлар сони сезиларли даражада камайиши кузатилади.

Эслатиб ўтамиз, жорий йилнинг сентябрь ойида Польшадаги 236 та фирма 15,6 минг ишчиси билан тузилган меҳнат шартномаларини бекор қилишини маълум қилганди.

Иш тўхтаб қолиши мумкин

Берлин шаҳрида 30 мингга яқин одам радиостанция ёпилишига қарши намойишга чиқишди.

«Deutsche Welle»нинг хабар беришича, иштирокчилар «Multikulti» радиоси ёпилишидан норози. Мазкур радио Берлин шаҳрида яшайдиган муҳожирлар учун эшиттиришлар тайёрлайди. Дастурлар немис ва хориж тилларида тақдим этилади. «Multikulti» мутасаддиларидан бирининг айтишича, радио иқтисодий тангликни бошидан кечирмоқда.

Агар йил якунигача ишончли ҳомий топилмаса, келгуси йилдан иш тўхтаб қолиши мумкин.

«Газель» портлатиб юборилди

Владикавказ шаҳрида «Газель» русумли автомашина портлатиб юборилди.

Бу ҳақда «РИА Новости» хабар тарқатди. Манбада келтирилишича, хунрезлик оқибатида 12 киши ҳалок бўлган, қирққа яқин одам тан жароҳати олган. Жабрланганлардан икки нафарининг аҳволи оғирлиги айтилмоқда. Ҳуқуқ-тартибот идоралари вакиллари мазкур иш террорчи гуруҳ томонидан содир этилганини таъкидлашган. Текширишда портлаш кучли қўлбола портловчи ускунани ҳаракатга келтириш орқали амалга оширилгани аниқланган. Жиноятчи воқеа жойида ҳалок бўлган.

Эҳтиёт чораси сифатида ҳудудда уяли алоқа хизмати ўчириб қўйилган.

«Apache» ҳалокати

Греция пойтахти Афинадан 85 километр узоқликда жойлашган Эвбея оролида мамлакат қуролли кучларига тегишли «Apache» русумли вертолёт қулаб тушди.

Бу ҳақда «France Presse» ахборот агентлиги хабар тарқатди.

Машғулотларни олиб бораётган «Apache» вертолёти кутилмаганда кузатиш радаридан йўқ бўлиб қолган. Вертолёт ерга урилган заҳоти портлаган. Воқеа жойида ёнғин юзага келган. Айни пайтда «Apache»нинг экипаж аъзолари тақдири номаълум бўлиб турибди.

«Асал ойи» суратга олинади

Сербия ва Албания мамлакатлари маданият соҳасида ҳамкорликни йўлга қўймоқда.

«France Presse» ахборот агентлиги хабар қилишича, икки давлат кинематографлари биргаликда фильм суратга олишмоқчи. «Асал ойи» номли ушбу кинокартинага сербиялик Горан Паскалевич режиссёрлик қилади. Унинг продюсери ва сценарий муаллифи албаниялик Генк Пермети ҳисобланади. «Асал ойи»ни суратга олиш ишлари ҳар икки давлат ҳудудида олиб борилади.

Фильмга 1,5 миллион евро маблағ сарфланиши кўзда тутилган бўлиб, у жорий йилнинг якунига қадар томошабинлар ҳукмига ҳавола этилади.

Хориж матбуоти хабарлари асосида тайёрланди.

Кундалик турмушимизни, қўйингки, ҳаётимизни сувсиз тасаввур этиб бўлмайди. Зотан, сув тириклик неъматидир. Хонадонларимизгача келиб турган оби-ҳаёт замирида қанчалаб кишиларнинг заҳматли меҳнати мужассам эканлигини, очиғи, кўпчилигимиз ҳар доим ҳис қилавермаймиз.

СУВ КЕЛТИРГАН ЭЛДА АЗИЗ

Аслида, сув иншоотларини яратиш, уларни жорий таъмирлаш, сувни тозалаб, уни истеъмолга яроқли ҳолга келтириш, аҳолига етказиб бериш кўп меҳнат ва катта харажат эвазига амалга оширилади. Айниқса, сув танқислиги сезилган йилларда уларнинг кўлами янада ортади.

"Туямўйин-Нукус" минтақалараро сув тармоқларидан фойдаланиш бошқармаси жамоаси ана шундай масъулиятли вазифани уддалаб келаяпти. Бошқарма томонидан ҳозирда Қорақалпоғистон Республикасининг 20 дан зиёд шаҳар, туман марказлари, шаҳарча ва овулларига ичимлик суви етказиб берилади. Бу — Туямўйин сув омборидан Қўнғироту Тахтакўпиргачаястаниб ётган қарийб 577 километрлик масофа орқали савобли иш амалга оширилмоқда, дегани.

2008 йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, Қорақалпоғистон Республикаси шаҳар ва туманлари марказларида истиқомат қилаётган 750,1 минг кишининг 539,9 минг нафари, яъни 72,0 фоизи марказлашган сув таъминотига эга бўлди. Шу тариқа бошқарма жамоаси жами 1640,6 километрлик магистраль сув узатиш тармоқлари бўйича хизмат кўрсата бошлади.

Мутахассисларнинг айтишича, ҳар йили баҳор ва ёз ойларида ичимлик суви тармоқларида босим пасайиб кетиб, бир қатор қийинчиликларни юзага келтиради. Чунки ўша кезларда айрим истеъмолчилар шахсий томорқаларини ичимлик суви билан суғориб, катта исрофгарчиликка йўл қўйишади. Бу ҳолат ичимлик сувига нисбатан эҳтиёж янада ошишига, дебиторлик қарзлари кўпайишига сабаб бўлади.

Корхона жамоаси бундай ҳолатларнинг олдини олиш, исрофгарчиликларга йўл қўймаслик мақсадида хонадонларга сув ўлчаш ускуналарини ўрнатишаяпти. Унинг афзалликлари, тўловни вақтида амалга ошириш бўйича тушунтириш ишлари олиб борилмоқда.

Айни пайтда Оролбўйи аҳолисини сифатли ичимлик суви билан таъминлаш бўйича Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида "Ўзбекистон: тоза сув, санитария ва аҳоли саломатлиги" деб номланган ҳукуматимиз дастури доирасида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, 3 та сув тақсимлаш тизими ишга туширилди. 27 километрлик сув узатиш тармоқлари реконструкция қилиниб, 50 километр узунликдаги қисми янгидан қурилди. "Нукус" сув тақсимлаш иншоотида эса мамлакатимизда илк бор компьютерлаштирилган услубда бошқариладиган насослар ўрнатилди. Бу, ўз навбатида, сув узатиш ишини янада яхшилаб, электр энергияси сарфини қарийб 6 марта камайтириш имконини берди.

Ҳидоят АҲМЕДОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Республика Кўчмас мулк биржаси 15 ёшда!

«РЕСПУБЛИКА КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИ» ЁАЖ

бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади!

I. Аукцион савдосига Тошкент вилояти хўжалик судининг 2007 йил 10 апрелдаги 11-0706/944-сонли ажримига асосан банкрот деб эътироф этилган, «Bolalar taomlari-holding» холдинг компанияси тугатиш бошқарувчиси томонидан, компанияга тегишли қуйидаги учта филиалларнинг мавжуд мол-мулклари, ҳар бир филиал алоҳида-алоҳида мулкий мажмуалар сифатида қўйилмоқда:

1. Тошкент вилояти, Янгийўл шаҳар, Самарқанд кўчаси, 57-уй манзилида жойлашган, Янгийўл филиалининг мавжуд мол-мулклари. *Бошланғич баҳоси — 46 125 000 000 сўм.*
2. Тошкент вилояти, Бўстонлиқ тумани, Ғазалкент шаҳар, А.Темур кўчасида жойлашган, Ғазалкент филиалининг мавжуд мол-мулклари. *Бошланғич баҳоси — 31 590 000 000 сўм.*
3. Тошкент вилояти, Каттақўрғон шаҳар, Ингичка кўчасида жойлашган, Каттақўрғон филиалининг мавжуд мол-мулклари. *Бошланғич баҳоси — 30 285 000 000 сўм.*

Аукцион савдоси 2008 йил 11 декабрь куни соат 11.00 да бўлиб ўтади. Мулкий мажмуалар 11 декабрь куни сотилмаган тақдирда, такрорий аукцион савдолари 18 ва 25 декабрь кунлари соат 11.00 да ўтказилади.

II. Шунингдек, аукцион савдосига, Тошкент вилояти хўжалик судининг 2006 йил 12 декабрдаги 11-0622/11463-сонли қарорига асосан банкрот деб эътироф этилган, «Yangiy'ol don maxsulotlari» ОАЖ тугатиш бошқарувчиси томонидан, жамиятининг Тошкент вилояти, Янгийўл шаҳар, Чарикова кўчаси, 18-уйда жойлашган, мол-мулклари мажмуаси қўйилмоқда. *Бошланғич баҳоси — 2 000 000 000 сўм.*

Аукцион савдоси 2008 йил 11 декабрь куни соат 11.00 да бўлиб ўтади. Ушбу мол-мулклар мажмуаси 10 декабрь куни сотилмаган тақдирда, такрорий аукцион савдолари 18 ва 25 декабрь кунлари соат 11.00 да ўтказилади.

Аукцион савдоларида иштирок этиш учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдоси ўтказилишидан бир соат олдин тўхтатилади.

Мазкур савдоларда қатнашиш учун талабгорлар «Савдо ташкилотчиси» билан тузиладиган закалат келишувга асосан, ҳар бир савдо объекти бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини, «Савдо ташкилотчиси» РКМБнинг АТИБ «Ипотекабанк» С.Раҳимов филиалидаги қуйидаги ҳисоб-рақамига тўлашлари шарт: 20210000500571452105, МФО 00901, ИНН 200933850.

Манзил: Тошкент шаҳри, С.Раҳимов тумани, М.Ўразбоев кўчаси, 1-«А» уй.
Тел: 228-79-52.
www.rkmb.uz

Лицензия: DB 001 № 000004.

Савдоларга марҳамат!

Давлат, хусусий ва мулкчилик шакли турлича бўлган корхоналар раҳбарлари диққатига!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА ВАЗИРЛИГИНИНГ МАХСУСЛАШТИРИЛГАН ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ БОШҚАРМАСИ

2008 йил 7 ноябрдан 15 ноябргача қуйидагиларни сотиб олиш учун танлов эълон қилади:

☑ **Бош кийим:**
госпиталь кепкаси (жокейка).

☑ **Тикув буюмлари:**
ёвшан, кўк ва денгиз тўлқини рангли кашне; танкчилар учун ёзги куртка ва шимлар; танкчилар учун қишки куртка ва шимлар; «тоғ тоши», «соя» рангли қишки дала костюми (парка), бошқа мутахассислар учун ёзги ип газлама куртка ва шимлар; қора рангли ип аралашган жунли қўлқоплар; госпиталь курткаси ва шимлари.

☑ **Оёқ кийимлари:**
генераллар учун мўйнали хром ботинкалар; молнияли қўнжи баланд ботинкалар; аёллар хром туфлилари; тоғ шароитида кийиладиган қўнжи баланд ботинкалар; махсус кроссовкалар; бахиллар (совуқ шароитда кийиладиган оёқ кийими).

☑ **Анжомлар:**
комбинациялаштирилган қозонча; комбинациялаштирилган қозонча учун ғилоф; офицерлар дала сумкаси; тантана ва байрамларда кийиладиган форма учун белбоғ (пояс); «тоғ тоши», «соя» рангли рейд рюкзаги; ухлаш учун қоп (спальный мешок) тагига солинадиган тўшама; нарсаларни солиш учун қоп; РД-54 десантлар рюкзаги.

☑ **Бошқа буюмлар:**
ҳожатхона қоғози; синтепон ёстиқ; ип газлама ўрин ёпинғичи (покрывало); болалар пахтали матраци; қуёш ва чангдан ҳимоялайдиган кўзойнаклар; ип газлама ёзги болалар одеялоси (покрывало).

☑ **Газламалар:**
ёвшан рангли жунли камволь «габардин» газлама; денгиз тўлқини рангли плашли газлама; «тоғ тоши», «соя» ва «қум» рангли ёзги камуфляж газлама; «тоғ тоши», «соя» ва «қум» рангли қишки камуфляж газлама; «тоғ тоши», «соя» ва «қум» рангли капрон газлама.

Танловда иштирок этиш учун аризаларини қуйидаги манзилга юбориш лозим: 100000, Тошкент ш., Мирзо Улуғбек к., 100-уй.

Маълумот олиш учун ҳар куни соат 9.00 дан 18.00 гача қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилиш мумкин: 8 10 998 (371) 269-88-54, 269-88-02.

Намуналар ва тижорат таклифлари 2008 йил 15 ноябрь куни соат 13.00 гача қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент ш., Шоҳ Жаҳон к., 5-уй (Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти ҳудуди).

Маълумот олиш ва намуналар бўйича қуйидаги телефон орқали мурожаат қилиш мумкин: 253-64-71 (Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг Тажрибачилик конструкторлик экспериментал маркази).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ АРХИТЕКТУРА ВА ҚУРИЛИШ ҚЎМИТАСИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 29 апрелдаги ПП-847-сонли қарорига асосан

«АРХИТЕКТУРА-ЛОЙИҲА ЕЧИМИ АСОСИДА АМАЛГА ОШИРИЛГАН ЛОЙИҲАЛАР»

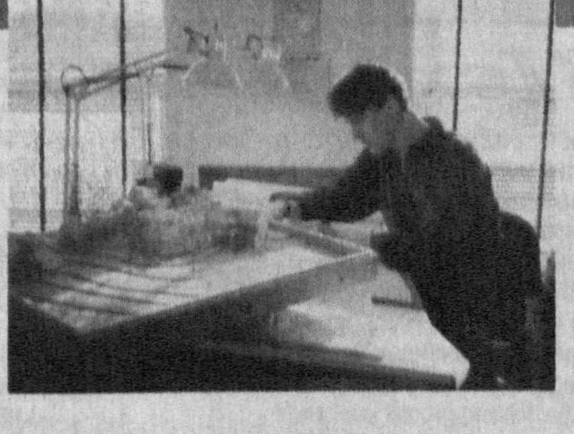

мавзусида республикамизда фаолият кўрсатаётган мулкчилик ва хўжалик юритиш шаклидан қатъи назар шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқиш бўйича махсус лицензияга эга бўлган барча лойиҳа ташкилотлари ўртасида 2008 йил 5 декабрдан 10 декабргача республика кўрик-танлови бўлиб ўтади.

Кўрик-танлов 2 та номинацияда ўтказилади:

1. **Тураржой биноларининг ва комплексларининг архитектураси.**
Бу номинацияда қуриб битказилган тураржой комплекслари, тураржой бинолари ва якка тартибдаги уйлар кўриб чиқилади.
2. **Жамоат бинолари ва комплексларининг архитектураси.**
Бу номинацияда қуриб битказилган шаҳарсозлик комплекслари, умумфойдаланишда бўлган жамоат, ишлаб чиқариш ва бошқа мақсаддаги бинолар кўриб чиқилади.

Кўрик-танлов ғолиблари ҳар бир номинация бўйича махсус диплом ва қимматбаҳо буюм мукофоти билан рағбатлантирилади.

Кўрик-танловга қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади.

Кўргазмали лойиҳа ҳужжатлари, тушунтириш хати билан биргаликда белгиланган тартибда 1 ноябрдан 1 декабргача бўлган (бир ой) муддатда иштирокчилар томонидан «Даврхитектқурилиш» қўмитасига тақдим этилади.

Лойиҳа ҳужжатлар 1x1 ёки 1x2 (метр) ўлчамдаги планшет ва подрамникларда тайёрланиши лозим. Кўргазмали лойиҳанинг асл нусхаси ёки уларнинг сурат нусхаси ҳамда тақдим этилаётган кўргазмали лойиҳа ҳужжатлари қайси номинация бўйича иштирок этиши аниқ кўрсатиб ўтилиши лозим.

Тушунтириш хати 1 ёки 1,5 босма варақ ҳажмида бўлиши керак.

Кўрик-танлов Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг катта мажлислар залида бўлиб ўтади.

Кўргазмали лойиҳа ҳужжатлар «Даварxитектқурилиш» қўмитасига топширилади.

Манзил: Тошкент ш., Абай к., 6-уй.
Маълумот учун телефонлар: 244-86-84, 244-00-60.
Мулоқот учун шахс — Дадабоев Адҳам.

Республика Кўчмас мулк биржаси 15 ёшда!

РЕСПУБЛИКА КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИ
НАМАНГАН ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ

бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибида 2008 йил 9 декабрь куни соат 11.00 да ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади!

Аукцион савдосига Наманган вилояти хўжалик судининг 2008 йил 16 майдаги 16-0804-2033-сонли ҳал қилув қарорига асосан банкрот деб топилган «Ас-Шах» МЧЖ шаклидаги Ўзбекистон—Туркия қўшма корхонаси ҳисобидаги асосий воситалар ва мол-мулклар мужассам ҳолда (ички майдони — 27 038,4 кв.м., қурилган майдони — 27 116,57 кв.м., хоналар сони — 387 та) қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 9 450 000 000 сўм.

Савдога қўйилган мулк билан тугатиш бошқарувчиси иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин.

Аукцион савдосида иштирок этиш истагидаги талабгорлардан аризаларни қабул қилиш савдо бошланишидан бир кун олдин тўхтатилади.

Ушбу савдода қатнашиш учун талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закалат келишувига асосан мулк бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закалат пулини тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда РКМБ Наманган вилояти филиалининг АТИБ «Ипотека банк» Наманган бўлимидаги МФО 00223, ИНН 200933850, 20210000600571452072 ҳисоб рақамига тўлашлари шарт.

Манзил: Наманган ш., Нодира к., 3-уй, 4-қават.
Телефонлар: 226-54-47, 226-27-01.
www.rkmb.uz

Лицензия: DB 001 № 000004.

РКМБ савдоларига ИШОНЧ доим мустаҳкам!

Давлат, хусусий ва мулкчилик шакли турлича бўлган корхоналар раҳбарлари диққатига!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА ВАЗИРЛИГИНИНГ МАХСУСЛАШТИРИЛГАН ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ БОШҚАРМАСИ

2008 йил 7 ноябрдан 6 декабргача

муддатли ҳарбий хизматга чақирилувчилар учун спорт костюмларини

сотиб олиш бўйича тендер ўтказилиши ҳақида эълон қилади.

Тендерда иштирок этиш ва тендер ҳужжатларини олиш учун 150 000 сўмни Тошкент шаҳридаги «Ипак йўли» инновация-тижорат банкининг қуйидаги ҳисоб рақамига ўтказиш лозим: 20210000903962263002, МФО 00444, ИНН 202692074.

Тендер таклифлари ва маҳсулот намуналарини топшириш, тендер ҳужжатларини олиш учун ҳар куни соат 10.00 дан 17.00 гача қуйидаги манзилга мурожаат қилиш мумкин: 100000, Тошкент ш., Мирзо Улуғбек кўчаси, 100-уй.

Тендер таклифларини қабул қилишнинг сўнгги муддати — 2008 йил 6 декабрь куни соат 12.00 гача.

Маълумот олиш учун ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилиш мумкин: 8 10 998 (371) 269-88-02, 269-85-77, 269-88-54, ички тел.: 68-69, 68-54.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ

марказий аппаратида

«Локал компьютер тармоғини лойиҳалаштириш ва уни ташкил этиш, сервер ва компьютер жиҳозларини сотиб олиш ҳамда электрон ҳужжатлар айланиш тизимини жорий этиш»

лойиҳаси бўйича тендер танлови эълон қилади.

Танловга компьютер технологиялари билан шуғулланувчи мамлакатимизда мавжуд бўлган барча компания ва фирмалар, шу жумладан, чет эл компания ва фирмалари ҳам қатнашиши мумкин.

Танловда иштирок этиш учун ҳужжатлар 2008 йил 25 ноябрь куни соат 11.00 гача қабул қилинади.

Танловда қатнашиш, рўйхатдан ўтиш ва танлов ҳужжатларини олиш билан боғлиқ барча масалалар бўйича мурожаат учун телефонлар: 244-28-14, 244-09-20.
Манзил: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 4-уй.
Электрон манзил: info@agro.uz

Танлов ҳужжатлари нархи — 250 000 сўм.

Ўзбекистон Республикаси Президенти девони жамоаси масъул ходим Ф. Муҳиддиновга акаси
Зоҳириддин МУҲИДДИНОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

"Халқ сўзи" ва "Народное слово" газеталари жамоаси таҳририят ходими С. Муҳиддиновга укаси
Зоҳириддин МУҲИДДИНОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректорати ва бирлашган касаба уюшма қўмитаси меҳнат иқтисодиёти ва аҳолишунослик кафедраси профессори Азамат Назаровга турмуш ўртоғи
КИМЁХОН аянинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент тиббиёт академияси жамоаси патологик анатомия, нормал ва патологик физиология кафедраси доценти
Шавкат Исраилович РАСУЛОВнинг
вафоти муносабати билан марҳумнинг яқинларига чуқур таъзия билдиради.

Тошкент молия институти жамоаси Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти кафедраси профессори Мусоқул Усмоновга падари бузруквори
УСМОНҚУЛ отанинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Энг гуллаган ёшлик чоғимда

Биз истеъдодли фарзандларимиз билан, уларнинг жаҳон спорт майдонлари, халқаро фан олимпиадалари, маданият ва санъат оламида эришаётган катта ютуқлари билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Ислом КАРИМОВ

Мамлакатимизда истеъдодли ёшлар кўп. Уларни излаб топиш, қўллаб-қувватлаш, бир сўз билан айтганда, кашф этиш давлатимизда устувор вазифалардан бири саналади. Президентимизнинг навқирон авлодга кўрсатаётган беқиёс ғамхўрликлари боис, бугун турли соҳаларда ўзлигини намоён этаётган йигит-қизлар сафи кенгайиб бормоқда. Бу, албатта, эртанги кунимизни ўйлаб, олиб борилаётган изчил ислоҳотлар самарасидир.

"Энг гуллаган ёшлик чоғимда" саҳифасида илм олиш, касб-ҳунар ўрганиш баробарида турли кўрик-танловларда иқтидорини намоён этаётган, халқаро спорт мусобақаларида, фан олимпиадаларида фахрланса арзигулик ютуқларни қўлга киритаётган ўзбекистонлик ёшлар ҳақида ҳикоя қилиб борилмоқда. Тенгдошларининг дил сўзларини ўқиб, қалбида ҳавас ила эзгуликка интилаётган ўғил-қизларга эса омад ёр бўлишини тилаб қоламиз.

2001 йили Украина пойтахтида "XXI аср санъати" бутунжаҳон пианиночилар танлови ўтказилди. Халқаро миқёсдаги ушбу танловда қатнашиш менга ҳам насиб этди.

Қалбим оҳангларга ошуфта

... Саҳнада берилиб фортепьяно чалмоқдаман. Ижроимдаги "Тановар" куйини тинглаётган томошабинлар завқи менга янада илҳом бағишлайди. Қизиғи шундаки, хорижлик мухлислар куйни кўзларини юмиб олганча, худди ўзимизнинг ўзбеклардай оҳиста-оҳиста тебраниб эшитишди. Сўнг барча оёққа қалқиб, мени олқишлади. Ўша лаҳзалар бир умр ёдимдан чиқмаса керак. Бутун вужудим билан, қалбимдан ўтказиб куй чалгандим, ўшанда.

Юртимиз ва жаҳон миқёсида ўтказилган бундай танловларда кўп бор қатнашдим. Ушбу нуфузли тадбирларда қатор муваффақиятларни ҳам қўлга киритдим. Қирғизистон, Латвия, Украина, Қозоғистон, Россия, Франция, Руминияда бўлиб ўтган пианиночилар

Санъат

танловларида юқори натижаларга эришишда жуда кўп изланишим, меҳнат қилишимга тўғри келган. Минг шукр, ютуқларим сабаб санъат усталари назарига тушдим. Бир неча мамлакатларда дунё таниган мутахассислар қўлида мусиқа илмидан сабоқ олдим.

Ютуқларим ўз юртимда муносиб рағбат топди. Бундан уч йил аввал истеъдодли ёшларни рағбатлантириш мақсадида Президентимиз ташаббуси билан таъсис этилган "Ниҳол" мукофоти билан тақдирландим. Сўнгра "Тасанно" мукофоти ва бошқа кўплаб нуфузли совринларга сазовор бўлдим. Ўтган йили эса иқтидорли талабалар учун таъсис этилган Алишер Навоий номидаги Давлат стипендиясини қўлга киритдим.

Шуларни ўйларканман, бир замонлар тенгсиз истеъдоди бўла туриб, юзага чиқа олмаган санъаткорлар ҳақида эшитганларимни ўйлайман. Ўзимнинг саккиз ёшдаёқ жаҳон саҳнасига чиққанлигим, йигирмага тўлмай туриб, дунё кезганим қалбимни ғурурга тўлдиради. Энг мукаммал шароитлар муҳайё қилинган Ўзбекистон Давлат консерваториясидек ўқув даргоҳида таълим оляпман. Бу менинг фахрим ва ифтихоримдир.

Элеонора КОТЛИБУЛАТОВА, «Ниҳол» мукофоти совриндори.

— Сенга қойил қолдим, дугонажон...

Ҳасан ПАЙДОЕВ сурат-лавҳаси.

Шижоат

Энг ёш, иқтидорли ўқитувчилар ҳақида гап кетса, Сурхондарёда дарров Иқбол Норбоевани тилга олишади. Иқбол Қумқўрғондаги 2-умумтаълим мактабида кимё фани ўқитувчиси. У "Йилнинг энг яхши фан ўқитувчиси" вилоят танловининг совриндорларидан бири. Илм-фан аҳли назарига тушган "Крахмал — табиат мўъжизаси" китобининг муаллифидир.

Муаллиманинг оҳанрабоси

...Тўққизинчи синфдаги Хўжақулов Илҳомжон тоши оғирроқ бола эди. Исмини сўраганларга ҳам ҳадеганда жавоб қайтаравермасди. Лаборатория машғулотларида муаллима Илҳомжонга оҳорланган оқ халат кийгизди. Ёқасига чиройли бўйинбоғ тақиб қўйди. Менделеев, Ёлқин Тўрақулов, Бутлеров сингари номи афсонага айланган кимёгарларнинг ҳаётидан унга ҳикоялар сўзлади.

Илҳомжоннинг қўри бор экан. Қўри яшнаб кетди. Кимёвий элементларнинг даврий жадвали ҳақида шеър ёзди. Унинг катта даврада ўша шеърини жарангдор қилиб ўқиб берганини кўрганлар Илҳомжон бир ёқда қолиб, унинг ёш устози — Иқболга тасаннолар айтишди.

Иқболнинг янги педагогик технологиялар асосида дарс ўтиши хусусида кўп эшитгандик. Унинг шундай дарсларидан бирини кузатамиз. Дарс бир қарашда мураккаб, аслида эса киши кўнглига сингиб кетадиган жозибали мусиқа асарининг ижросига ўхшайди. Ўқувчи Эшбоева Каромат ўтилган мавзу асосида кроссворд тайёрлаб келган. Самариддинова Ҳилола крахмал клеестри (бўтқа)сини тайёрлайди. Тошбоев Шерзод ушбу модданинг сифат реакцияси хусусида баҳс очади.

Муаллима шу зайлда ўқувчиларини илм хазинаси сари бошлаб боради. Шу боисми, бир соатлик дарс деб аталувчи шу қирқ беш дақиқалик сабоқдан биз ҳам кимё фани қанчалик сеҳрли тилсим эканлигини теранроқ англагандай бўламиз.

Иқбол Норбоева ўқувчиларига ҳафтада 30 соат ана шундай сабоқ беради. Сабоқлар сеҳри таъсирида улар танаффусга қўнғироқ чалинганини ҳам сезмай қоладилар. Биз эса ўйлаб қоламиз. Буни шунчаки сабоқ деса тўғримикан ё берилган катта имкониятдан фойдаланиб ўз ишига фидойиларча ёндашишга интилаётган, шогирдларига қалб ҳароратини қўшиб илм бераётган ёш муаллиманинг оҳанрабосими бу?..

Олимжон УСАНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ифтихор

Бугунги кунда мамлакатимизда 18 ёшгача бўлган ёшлар **10 миллион 360 минг** нафарни ёки умумий аҳолининг 40 фоизини, 30 ёшгача бўлганлар эса **17 миллион 80 минг** нафарни ёки аҳолининг 64 фоизини ташкил этади. Бундай катта ва гуллаб-яшнаб турган кучга эга бўлиш — мамлакатнинг бахти ва имкониятидир.

Туйғу

Мардлар юрти

Мозийдан шивирлаб чинорлар айтсин,
Бир ажиб сукутда минорлар айтсин,
Бу кунни чин ёрлар, чин орлар айтсин,
Боболардан мерос мардлар юрти бу!

Шаҳри Кеш, Самарқанд, Китобларим-эй,
Қалбимда жойлашган офтобларим-эй,
Эй сиз, айтилажак хитобларим-эй,
Боболардан мерос мардлар юрти бу!

Муҳаббат оҳанги ол чечакларда,
Барчин садоқати келинчакларда,
Қанча Алпомиши беланчакларда,
Боболардан мерос мардлар юрти бу!

Дилсиз қайдасану дилсиз
қайдаман,
Сачраниб уйғондим, дилга
қайтаман,
Юлдузларга чиқиб қўшиқ
айтаман,
Боболардан мерос мардлар
юрти бу!

Ғайрат МАЖИД

Якинда иқтидорли ёшларга бағишланган тадбирлардан бирида қатнашдик. Саҳнага чиққан ёшларнинг билими, истеъдоди, маҳорати йиғилганларда катта таассурот қолдирди. Улар орасида бир хорижлик йигитнинг борлиги эса диққатимизни тортди.

Орзулар оғушида

— Исмим Фидель, — деди у ўзини таништириб. — Ҳозир Тошкентдаги ўқув юртларидан бирида таҳсил оляпман. Бу ерда яхши дўстлар орттирдим. Дарслардан бўш вақтда ўзбек дўстларим билан биргаликда спорт билан шуғулланамиз. Ўзбекистонлик ёшларнинг илмга чанқоқлиги, ўз устида ишлаши, чет тилини ўрганишга иштиёқи баландлигини кўриб, шижоатига қойил қолган бўлсам, уларга яратиб берилган шарт-шароитга ҳавас қилдим. Бундай ғамхўрликка муносиб бўлиш учун ёшларнинг тинмай изланаётгани эса, таҳсинга лойиқ.

Фидель завқ билан сўзларкан, дунё ёшларини эзгулик бирлаштираётгани унинг гап-сўзларидан яққол билиниб турарди.

...1945 йилнинг 10 ноябрида Бутунжаҳон демократик ёшлар федерацияси (БДЁФ) "Бутунжаҳон ёшлар куни"ни нишонлаш тўғрисида қарор қабул қилган эди. Шундан буён бу кун ҳар йили Ер юзида ёшлар ўртасида дўстлик ришталарини мустаҳкамловчи байрам сифатида нишонланади. "Бутунжаҳон ёшлар куни" дунё бўйлаб ёшлар ҳуқуқини таъминлаш, турли халқ ёшлари ўртасидаги аҳилликни

10 ноябрь — Халқаро ёшлар куни

кучайтириш ҳамда ирқчиликка қарши курашиш мақсадида ташкил этилди.

Дарҳақиқат, ёшлар фаоллигини ошириш, улар билан боғлиқ ижтимоий муаммоларни ҳал этиш долзарб масалалардан ҳисобланади. Мамлакатимизда ёшларнинг билим олиши, касб ўрганиши учун барча шароитлар яратилган. Бунинг самарасини янгича дунёқараш ва тафаккурга эга ёшлар камол топаётганлигида кўриш мумкин. Зеро, йигит-қизлар ўз салоҳиятлари билан дунёни забт этмоқдалар, мамлакат тараққиётида фаол иштирок этмоқдалар.

— Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетининг халқаро журналистика факультети талабасиман, — деди ўзини Мирзоазиз Муҳиддинов деб таништирган йигит. — Инглиз, араб, рус тилларида эркин гаплаша оламан. Арабча билимларимни мустаҳкамлаш мақсадида Мисрдаги Қоҳира университетида ўқиб келдим. Хорижда кўплаб дўстлар орттирдим. Буларнинг барчаси Президентимиз томонидан биз, ёшларга қаратилаётган юксак эътибор самарасидир, албатта.

Соғлом ва баркамол авлодни камол топтириш мамлакат сиёсатининг устувор вазифасига айланган. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, "Таълим тўғрисида"ги Қонун, 2004-2009 йилларда Мактаб таълимини ривожлантириш давлат умуммиллий дастурининг қабул қилиниши ҳамда узлуксиз таълим тизимидаги уч босқичли оммавий спорт мусобақаларининг мамлакат миқёсида ташкил этилиши бунинг ёрқин исботидир.

Бир сўз билан айтганда, мамлакатимиз ёшларининг баркамол бўлиб улғайишлари учун беқиёс имконият ва имтиёзлар мавжуд. Эзгу орзулар оғушида камол топаётган тенгдошларимизнинг мақсадларига эришмоғи буюк келажагимизнинг мустаҳкам пойдевори бўлиб хизмат қилиши шубҳасиз.

Омонулла ФАЙЗИЕВ.

Хорижликларни ҳам мафтун этди

Болалигимда момомнинг урчуғи пириллаб айланишини, ипакдан тикилган нақшинкор кашталарнинг гоҳ қизил, гоҳ пушти рангда товланишини завқ билан томоша қилардим. Ана шу ҳавас туфайли шолча, жойнамоз, хуржун каби буюмлар тўқишни, сўзана тикишни ўргандим.

Зардўзлик ҳунарига, айниқса, меҳрим бўлакча. Айни пайтда "Анора — соғлом авлод" кичик корхонаси фаолиятини йўлга қўйдик. Ушбу корхонада ўттиздан ортиқ хотин-қиз ҳунармандчилик билан шуғулланмоқда.

Ҳунар

Корхонамиз маҳсулотлари миллий кийим-кечаклар бўлгани боис, ҳамиша харидорлар назарида. Зарчопону сўзаналаримиз келинчаклар сепини безамоқда. Бундан ташқари, тиккан буюмларимиз билан пойтахтда ўтказиладиган "Ташаббус", "Базарарт" сингари нуфузли танловларда, халқаро кўргазмаларда мунтазам қатнашиб турамиз. Натижада, маҳсулотларимиз хорижликлар назарига тушди. Ана шундай халқаро тадбирларда Германия, Италия, Испания, Россия, Франция сингари мамлакатлардан келган сайёҳ ва тадбиркорлар маҳсулотларимизни сотиб олиш мақсадида буюртма беришади.

Келажакда корхонамиз фаолиятини янада жонлантириш, маҳсулотларни хорижга экспорт қилиш, шу орқали миллий қадриятларимиз намуналарини жаҳон миқёсида кенг танитиш ниятидамиз. Зеро, юртимизда тадбиркорлик билан шуғулланиш учун кенг имконият яратилган. Касаначига йирик ҳажмда буюртма берадиган, ишни саноат асосида ташкил этадиган корхоналар сонини кўпайтириш бугунги замон талабидир. Биз, ёшларнинг изланувчанлик, ташаббускорлик ва янгиликка интилиш каби фазилатлар соҳиби бўлмоғимиз бу борада жуда ҳам муҳимдир.

Анора ЭШНАЗАРОВА.

Юксак ишонч масъулияти

Спортнинг гимнастика тури билан ўн саккиз йилдан буён шуғулланаман. Илк бор машғулотларга қатнай бошлаган кезларим анча ёш эдим. Ғалаба завқи нималигини, спортчи зиммасида ҳамиша шаън ва ғурур учун курашишдек масъулият туришини бугунгидек чуқур англамасдик.

Интилиш

Кейинчалик халқаро мусобақаларда қатнашиб, мағлубият, ютуқ ва муваффақият нелигини билдик. Сидней ва Афина олимпиадаларида маҳоратимизни оширдик. Айниқса, бу йил Пекин олимпиадасидаги иштироким менга омад келтирди. Ушбу йирик халқаро беллашувда трамполин (батутда сакраш) баҳсларида 36,9 балл жамғариб, бронза медали билан тақдирландим.

Тан олиб айтишимиз керакки, бундай ютуқларга, биз, энг аввало, Юртбошимизнинг меҳр ва эътиборлари, юксак ғамхўрликлари туфайли эришаяпмиз. Мамлакатимизда ёшлар тақдирига бу қадар катта эътибор қаратилмаганида, энг чекка қишлоқларимизда ҳам болалар спортини ривожлантириш, ёшларни соғлом турмуш тарзига ундаш мақсадида энг замонавий, муҳташам спорт иншоотлари барпо этилармиди? Бизнинг муваффақиятларимиз юрт келажаги учун нечоғли муҳим аҳамиятга эга эканлиги ана шундай эзгу ишлар мисолида намоён бўлмоқда. Биргина "Ёшлар йили" Давлат дастури вазифаларини бажариш йўлидаги юмушларга жорий йилнинг ўтган олти ойи мобайнида 702 миллиард сўмдан зиёд маблағ сарф этилганининг ўзиёқ бунинг яққол тасдиғидир. Демак, биздаги масъулиятни англаш ҳисси ҳам шу ғамхўрликка монанд бўлмоғи даркор.

Екатерина ХИЛЬКО, Пекин олимпиадасининг бронза медали соҳиби.

Шоҳ, шоир ва... полвон

Заҳириддин Муҳаммад Бобурни, асли, полвонлар авлодидан деса бўлади. Унинг катта боболари — Соҳибқирон Амир Темур, унинг ўғли Мироншоҳ ҳам, Султон Муҳаммад Мирзо, Султон Абу Саид Мирзо ҳам жисмонан бақувват, отни мушт билан урганда довдиратадиган даражада кучли бўлгани тарихий манбалардан маълум.

Бобур ҳам болалик чоғлариданоқ ниҳоятда соғлом, бинобарин, шўх табиатли, чапдаст йигит бўлиб ўсди. Бобурнинг жисмонан бақувватлиги, ҳавас қиладиган даражадаги соғлиғи бутун умри давомида унинг подшоҳлик фаолиятида, шахсий ҳаётида намоён бўлганини кўрамиз. У давлат ишлари билан банд бўлган чоғлари доно шоҳ, кундалик ҳаётда хушчақчақ улфат, яқин дўстлари орасида жисмоний бақувват йигит, қўшинда эса қўрқмас ва баҳодир саркарда сифатида тарихда қолган.

Ибрат

Қиш кунлари дарёда чўмиладиган кишилар ҳақида эшитганмиз. Бобурнинг эса 16-17 ёшида қаҳратон қиш кунлари Хўжандда Сирдарёнинг музини тешиб, бир неча марта сувга шўнғиганини кўп одам билмаса керак. Қизи Гулбаданбегим "Ҳумоюннома" асарида қуйидаги маълумотни келтиради: Бобур Ҳиндистонда Агра шаҳрини эгаллагач, хурсандчиликдан бўлса керак, қалъа деворига чиқиб, икки йигитни икки қўлтиғида даст кўтариб, девор устида югурган. Йигитлар, масалан, ўртача 75 килодан бўлса, демак, 150 кило юкни кўтариб, девор устида югуриш унча-мунча полвоннинг қўлидан келмаслиги аниқ.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1056. 25557 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 233-52-55;
Котибият 233-10-28; Эълонлар 236-09-25.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда операторлар Жамшед Тоғаев ва Муҳаммадали Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

t -Тижорат материали

МАНЗИЛИМИЗ:
100000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орипов.
Навбатчи муҳаррир — Г. Йўлдошева.
Навбатчи — З. Худойшукуров.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 21.00 Топширилди — 21.40